

Svar på skriftligt spörsmål SSS 48/2023 rd

Svar på skriftligt spörsmål om hur nedskärningarna i den sociala tryggheten påverkar de offentliga finanserna

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 48/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Sarkkinen /vänst:

Är regeringen beredd att på nytt bedöma nedskärningarna i det inkomstrelaterade utkomstskyddet och vuxenutbildningsstödet och

ska regeringen göra sådana ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna som avviker från Sysselsättningsfondens förslag eller ändra sina skatteriktlinjer för att stärka de offentliga finanserna?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Regeringens mål är att reformera den sociala tryggheten så att det blir mer sporrande att arbeta. Som en del av reformen av den sociala tryggheten kommer regeringen att för riksdagen lägga fram bland annat sådana ändringar av utkomstskyddet för arbetslösa som ökar sysselsättningen och stärker de offentliga finanserna. Medan ändringarna i utkomstskyddet för arbetslösa bereddes, gjordes en del granskningar av ikraftträdandet av lagen. Reformerna kommer att genomföras stegvis så att en tillräckligt lång övergångsperiod kan säkerställas för att genomföra reformerna.

Ur regeringens synvinkel bör samhällets utbildningsresurser riktas till personer som höjer sin utbildningsnivå och till utbildningar som främjar sysselsättningen, till exempel inom branscher som lider av brist på arbetskraft. Ur individers och samhällets synvinkel bör utbildningarna vara sådana att inkomstbortfallet under utbildningstiden är så litet som möjligt. Därför bör ännu mer flexibla modeller tas fram för studier vid sidan av arbetet. Regeringen har därmed för avsikt att söka metoder för att stödja kontinuerligt lärande under arbetskarriären och för att särskilt stärka kompetensen hos personer som har en svag arbetsmarknadsställning och en låg utbildningsnivå.

De ändringar av utkomstskyddet för arbetslösa och av vuxenutbildningsstödet som minskar förmånsutgifterna påverkar även Sysselsättningsfondens förmånsutgifter, som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier. Sysselsättningsfonden har föreslagit social- och hälsovårdsministeriet betydande nedsättningar av löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier för 2024. Effekterna av de reformer som ingår i

regeringsprogrammet är dock år 2024 begränsade, eftersom reformerna träder i kraft stegvis under 2024. Sysselsättningsfondens förslag till sänkning av arbetslöshetsförsäkringspremierna grundar sig på en bedömning av hur ekonomin och sysselsättningen utvecklas. I sitt förslag har Sysselsättningsfonden beräknat att de reformer som grundar sig på regeringsprogrammet minskar de utgifter som Sysselsättningsfonden svarar för med cirka 200 miljoner euro under 2024, medan det föreslås att de totala premierna ska sänkas så att premieintäkterna minskar med cirka 1,4 miljarder euro. Regeringens åtgärder beräknas ha en direkt effekt på 0,2 procentenheter av den totala premienedsättningen på 1,4 procentenheter.

Under budgetmanglingen beslutade regeringen att göra en åtstramning av beskattningen motsvarande en sänkning av arbetslöshetsförsäkringspremien med 0,2 procentenheter under 2024. Detta kommer att göras när indexjusteringen av beskattningen av förvärvsinkomster dimensioneras. I lösningen gällande beskattningen beaktade regeringen ökningen i skatteintäkterna till följd av att arbetslöshetspremierna kan dras av vid beskattningen.

Helsingfors 20.9.2023

Arbetsminister Arto Satonen